

MEMO

Van Cluster Versterking Bestuur en Organisatie
Aan Griffie
Datum 17-6-2024
Kenmerk
Betreft Beantwoording technische vragen 1^e ronde Perspectiefnota 2025

Contactpersoon
 Gert Hagoort
T
E ga.hagoort@dordrecht.nl

	Fractie CU-SGP																																																																																																
1.	Op pagina 5 wordt er bij punt 7 gesproken over toegevoegde ombuigingen met een structureel resultaat van 3 miljoen. Om welke ombuigingen gaat het hier en kunnen hier meer details over worden gedeeld?	Wethouder Heijkoop Opgeteld en afgerond bedraagt dit een totaalbedrag van ongeveer € 3,0 miljoen vanaf 2028. De toelichtingen op deze ombuigingen zijn vermeld bij de begrotingsprogramma's. <table><tr><td colspan="5">Programma 1</td></tr><tr><td>Ombuiging</td><td>2025</td><td>2026</td><td>2027</td><td>2028</td></tr><tr><td>Terugbrengen budget wijkwensen</td><td>-</td><td>100</td><td>100</td><td>100</td></tr><tr><td>Totalen</td><td>0</td><td>100</td><td>100</td><td>100</td></tr></table> <table><tr><td colspan="5">Programma 4</td></tr><tr><td>Ombuiging</td><td>2025</td><td>2026</td><td>2027</td><td>2028</td></tr><tr><td>Wachlijst en wachtlijstbeheer</td><td>-</td><td>100</td><td>200</td><td>400</td></tr><tr><td>Eigen bijdrage wmo</td><td>-</td><td>50</td><td>100</td><td>150</td></tr><tr><td>Taskforce upcoding, normaliseren en handhaven normenkader</td><td>550</td><td>2.000</td><td>2.000</td><td>2.000</td></tr><tr><td>Totalen</td><td>550</td><td>2.150</td><td>2.300</td><td>2.550</td></tr></table> <table><tr><td colspan="5">Programma 5</td></tr><tr><td>Ombuiging</td><td>2025</td><td>2026</td><td>2027</td><td>2028</td></tr><tr><td>Leerlingenvervoer - aanpassing in de verordening</td><td>50</td><td>100</td><td>100</td><td>100</td></tr><tr><td>Totalen</td><td>50</td><td>100</td><td>100</td><td>100</td></tr></table> <table><tr><td colspan="5">Programma 7</td></tr><tr><td>Ombuiging</td><td>2025</td><td>2026</td><td>2027</td><td>2028</td></tr><tr><td>Gemeentenieuws uitsluitend digitaal</td><td>50</td><td>50</td><td>50</td><td>50</td></tr><tr><td>Logiesheffing verhogen</td><td>130</td><td>130</td><td>130</td><td>130</td></tr><tr><td>Totalen</td><td>180</td><td>180</td><td>180</td><td>180</td></tr></table>	Programma 1					Ombuiging	2025	2026	2027	2028	Terugbrengen budget wijkwensen	-	100	100	100	Totalen	0	100	100	100	Programma 4					Ombuiging	2025	2026	2027	2028	Wachlijst en wachtlijstbeheer	-	100	200	400	Eigen bijdrage wmo	-	50	100	150	Taskforce upcoding, normaliseren en handhaven normenkader	550	2.000	2.000	2.000	Totalen	550	2.150	2.300	2.550	Programma 5					Ombuiging	2025	2026	2027	2028	Leerlingenvervoer - aanpassing in de verordening	50	100	100	100	Totalen	50	100	100	100	Programma 7					Ombuiging	2025	2026	2027	2028	Gemeentenieuws uitsluitend digitaal	50	50	50	50	Logiesheffing verhogen	130	130	130	130	Totalen	180	180	180	180
Programma 1																																																																																																	
Ombuiging	2025	2026	2027	2028																																																																																													
Terugbrengen budget wijkwensen	-	100	100	100																																																																																													
Totalen	0	100	100	100																																																																																													
Programma 4																																																																																																	
Ombuiging	2025	2026	2027	2028																																																																																													
Wachlijst en wachtlijstbeheer	-	100	200	400																																																																																													
Eigen bijdrage wmo	-	50	100	150																																																																																													
Taskforce upcoding, normaliseren en handhaven normenkader	550	2.000	2.000	2.000																																																																																													
Totalen	550	2.150	2.300	2.550																																																																																													
Programma 5																																																																																																	
Ombuiging	2025	2026	2027	2028																																																																																													
Leerlingenvervoer - aanpassing in de verordening	50	100	100	100																																																																																													
Totalen	50	100	100	100																																																																																													
Programma 7																																																																																																	
Ombuiging	2025	2026	2027	2028																																																																																													
Gemeentenieuws uitsluitend digitaal	50	50	50	50																																																																																													
Logiesheffing verhogen	130	130	130	130																																																																																													
Totalen	180	180	180	180																																																																																													

Kenmerk**Datum** 17-6-2024

2.	Op pagina 9 wordt er gesproken over een taakstelling om de 670K structureel hogere exploitatiekosten van het Biesboschcentrum te dekken. Er wordt verwezen naar het politiek akkoord en de suggestie daar van parkeerinkomsten. Is het de verwachting dat we met alleen parkeren deze kosten kunnen dekken? Zo niet, aan welke andere vormen van tegemoetkoming van bezoekers wordt gedacht?	Wethouder De Jonge De parkeerinkomsten zoals genoemd in het Politiek Akkoord zijn een onderdeel van de te realiseren dekking. Binnen de organisatie wordt momenteel een onderzoek uitgevoerd naar de bedrijfsvoering en marktpositionering van het Biesboschcentrum; 'Florerend Biesboschcentrum'. Hierbij worden de bedrijfsvoering en marktpositie van het Biesboschcentrum onderzocht, zowel wat betreft financiën als maatschappelijke meerwaarde. Het onderzoek richt zich op procesoptimalisatie en kostenbeheersing. Daarnaast wordt onderzocht hoe de inkomsten vergroot kunnen worden door verbreding en versterking van inkomstenbronnen. Hierbij wordt er gekeken naar marketing, educatieve werkzaamheden, verhuur, parkeerinkomsten, financiële bijdrage door bezoekers, etc. De uitkomst van het onderzoek zal duidelijkheid bieden over welke maatregelen en strategieën het meest effectief zijn in het behalen van de taakstelling van € 670.000.																																																																																																																																				
3.	Kan er (pagina 17) een specificatie worden gegeven bij de structureel hogere kosten bij punt 1 (oplopend tot 4.9 miljoen)?	Wethouder Van der Linden De specificatie van de hogere kosten op regionale jeugdhulp is als volgt. <table><tr><th>Zorgcategorie</th><th>2024</th><th>2025</th><th>2026</th><th>2027</th><th>2028</th></tr><tr><td>Jeugdhulp - begeleiding</td><td>-954.000</td><td>934.000</td><td>969.000</td><td>969.000</td><td>969.000</td></tr><tr><td>Jeugdhulp - behandeling</td><td>737.000</td><td>158.000</td><td>164.000</td><td>164.000</td><td>164.000</td></tr><tr><td>Jeugdhulp - dagbesteding</td><td>906.000</td><td>501.000</td><td>520.000</td><td>520.000</td><td>520.000</td></tr><tr><td>Jeugdhulp - zonder verblijf overig</td><td>124.000</td><td>9.000</td><td>9.000</td><td>9.000</td><td>9.000</td></tr><tr><td>Jeugdhulp - persoonsgebonden budget</td><td>866.000</td><td>963.000</td><td>963.000</td><td>963.000</td><td>963.000</td></tr><tr><td>Jeugdhulp - pleegzorg</td><td>-674.000</td><td>440.000</td><td>456.000</td><td>456.000</td><td>456.000</td></tr><tr><td>Jeugdhulp - gezinsgericht</td><td>430.000</td><td>207.000</td><td>215.000</td><td>215.000</td><td>215.000</td></tr><tr><td>Jeugdhulp - met verblijf overig</td><td>3.932.000</td><td>826.000</td><td>857.000</td><td>857.000</td><td>857.000</td></tr><tr><td>Jeugdhulp - behandeling GZ zonder verblijf</td><td>-212.000</td><td>3.368.000</td><td>3.415.000</td><td>3.415.000</td><td>3.415.000</td></tr><tr><td>Jeugdhulp - crisis / LTA / GGZ-verblijf</td><td>-1.039.000</td><td>557.000</td><td>578.000</td><td>578.000</td><td>578.000</td></tr><tr><td>Jeugdhulp - gesloten plaatsing</td><td>724.000</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Jeugdbescherming/-reclassering</td><td>936.000</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Uitvoeringskosten SOJ</td><td>-84.000</td><td>172.000</td><td>51.000</td><td>51.000</td><td>51.000</td></tr><tr><td>SUBTOTAAL</td><td>5.692.000</td><td>8.135.000</td><td>8.197.000</td><td>8.197.000</td><td>8.197.000</td></tr><tr><td>AF: loon-/prijsbijstelling uit circulaire gemeentefonds</td><td>-1.300.000</td><td>-924.000</td><td>-2.000</td><td>-2.000</td><td>-2.000</td></tr><tr><td>Subtotaal</td><td>4.392.000</td><td>7.211.000</td><td>8.195.000</td><td>8.195.000</td><td>8.195.000</td></tr><tr><td>AF: vrijval stelpost jeugd</td><td>-99.000</td><td>-120.000</td><td>-104.000</td><td>-104.000</td><td>-104.000</td></tr><tr><td>AF: Taakstelling (normenkader/sturing top 10 duurste cliënten)</td><td>-500.000</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>NADEEL (= hogere kosten)</td><td>3.793.000</td><td>7.091.000</td><td>8.091.000</td><td>8.091.000</td><td>8.091.000</td></tr><tr><td>AF: indexatie (elders in perspectiefnota opgenomen)</td><td>-1.093.000</td><td>-3.191.000</td><td>-3.191.000</td><td>-3.191.000</td><td>-3.191.000</td></tr><tr><td>NADEEL (= hogere kosten) exclusief indexatie</td><td>2.700.000</td><td>3.900.000</td><td>4.900.000</td><td>4.900.000</td><td>4.900.000</td></tr></table>	Zorgcategorie	2024	2025	2026	2027	2028	Jeugdhulp - begeleiding	-954.000	934.000	969.000	969.000	969.000	Jeugdhulp - behandeling	737.000	158.000	164.000	164.000	164.000	Jeugdhulp - dagbesteding	906.000	501.000	520.000	520.000	520.000	Jeugdhulp - zonder verblijf overig	124.000	9.000	9.000	9.000	9.000	Jeugdhulp - persoonsgebonden budget	866.000	963.000	963.000	963.000	963.000	Jeugdhulp - pleegzorg	-674.000	440.000	456.000	456.000	456.000	Jeugdhulp - gezinsgericht	430.000	207.000	215.000	215.000	215.000	Jeugdhulp - met verblijf overig	3.932.000	826.000	857.000	857.000	857.000	Jeugdhulp - behandeling GZ zonder verblijf	-212.000	3.368.000	3.415.000	3.415.000	3.415.000	Jeugdhulp - crisis / LTA / GGZ-verblijf	-1.039.000	557.000	578.000	578.000	578.000	Jeugdhulp - gesloten plaatsing	724.000	0	0	0	0	Jeugdbescherming/-reclassering	936.000	0	0	0	0	Uitvoeringskosten SOJ	-84.000	172.000	51.000	51.000	51.000	SUBTOTAAL	5.692.000	8.135.000	8.197.000	8.197.000	8.197.000	AF: loon-/prijsbijstelling uit circulaire gemeentefonds	-1.300.000	-924.000	-2.000	-2.000	-2.000	Subtotaal	4.392.000	7.211.000	8.195.000	8.195.000	8.195.000	AF: vrijval stelpost jeugd	-99.000	-120.000	-104.000	-104.000	-104.000	AF: Taakstelling (normenkader/sturing top 10 duurste cliënten)	-500.000	0	0	0	0	NADEEL (= hogere kosten)	3.793.000	7.091.000	8.091.000	8.091.000	8.091.000	AF: indexatie (elders in perspectiefnota opgenomen)	-1.093.000	-3.191.000	-3.191.000	-3.191.000	-3.191.000	NADEEL (= hogere kosten) exclusief indexatie	2.700.000	3.900.000	4.900.000	4.900.000	4.900.000
Zorgcategorie	2024	2025	2026	2027	2028																																																																																																																																	
Jeugdhulp - begeleiding	-954.000	934.000	969.000	969.000	969.000																																																																																																																																	
Jeugdhulp - behandeling	737.000	158.000	164.000	164.000	164.000																																																																																																																																	
Jeugdhulp - dagbesteding	906.000	501.000	520.000	520.000	520.000																																																																																																																																	
Jeugdhulp - zonder verblijf overig	124.000	9.000	9.000	9.000	9.000																																																																																																																																	
Jeugdhulp - persoonsgebonden budget	866.000	963.000	963.000	963.000	963.000																																																																																																																																	
Jeugdhulp - pleegzorg	-674.000	440.000	456.000	456.000	456.000																																																																																																																																	
Jeugdhulp - gezinsgericht	430.000	207.000	215.000	215.000	215.000																																																																																																																																	
Jeugdhulp - met verblijf overig	3.932.000	826.000	857.000	857.000	857.000																																																																																																																																	
Jeugdhulp - behandeling GZ zonder verblijf	-212.000	3.368.000	3.415.000	3.415.000	3.415.000																																																																																																																																	
Jeugdhulp - crisis / LTA / GGZ-verblijf	-1.039.000	557.000	578.000	578.000	578.000																																																																																																																																	
Jeugdhulp - gesloten plaatsing	724.000	0	0	0	0																																																																																																																																	
Jeugdbescherming/-reclassering	936.000	0	0	0	0																																																																																																																																	
Uitvoeringskosten SOJ	-84.000	172.000	51.000	51.000	51.000																																																																																																																																	
SUBTOTAAL	5.692.000	8.135.000	8.197.000	8.197.000	8.197.000																																																																																																																																	
AF: loon-/prijsbijstelling uit circulaire gemeentefonds	-1.300.000	-924.000	-2.000	-2.000	-2.000																																																																																																																																	
Subtotaal	4.392.000	7.211.000	8.195.000	8.195.000	8.195.000																																																																																																																																	
AF: vrijval stelpost jeugd	-99.000	-120.000	-104.000	-104.000	-104.000																																																																																																																																	
AF: Taakstelling (normenkader/sturing top 10 duurste cliënten)	-500.000	0	0	0	0																																																																																																																																	
NADEEL (= hogere kosten)	3.793.000	7.091.000	8.091.000	8.091.000	8.091.000																																																																																																																																	
AF: indexatie (elders in perspectiefnota opgenomen)	-1.093.000	-3.191.000	-3.191.000	-3.191.000	-3.191.000																																																																																																																																	
NADEEL (= hogere kosten) exclusief indexatie	2.700.000	3.900.000	4.900.000	4.900.000	4.900.000																																																																																																																																	
4.	Kan er (pagina 18) een duidelijke verdeling van de structureel oplopende kosten (tot € 8,7 miljoen) van de GR sociaal worden gegeven?	Wethouders Van Benschop en Heijkoop De Dordtse kosten voor de GR Sociaal nemen als volgt toe/af. Het minteken duidt op lagere kosten dan begroot.																																																																																																																																				

Kenmerk

Datum 17-6-2024

		<table><tr><th>Omschrijving</th><th>2024</th><th>2025</th><th>2026</th><th>2027</th><th>2028</th><th>2029</th></tr><tr><td>Bijstandsverlening en werk/participatie</td><td>3.494.000</td><td>5.803.000</td><td>5.803.000</td><td>5.803.000</td><td>5.968.000</td><td>5.968.000</td></tr><tr><td>WMO Hulpmiddelen en hoppers</td><td>131.000</td><td>495.000</td><td>495.000</td><td>495.000</td><td>495.000</td><td>495.000</td></tr><tr><td>WMO Huishoudelijke ondersteuning</td><td>21.000</td><td>-293.000</td><td>1.307.000</td><td>1.174.000</td><td>1.109.000</td><td>1.109.000</td></tr><tr><td>WMO Begeleiding en dagbesteding</td><td>619.000</td><td>861.000</td><td>861.000</td><td>1.040.000</td><td>1.041.000</td><td>1.041.000</td></tr><tr><td>Minimaregelingen</td><td>-362.000</td><td>-220.000</td><td>-220.000</td><td>134.000</td><td>134.000</td><td>134.000</td></tr><tr><td>Hersteloperatie kinderopvangtoeslag</td><td>405.000</td><td>405.000</td><td>405.000</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Overig - Bedrijfsvoering GR Sociaal</td><td>32.000</td><td>33.000</td><td>33.000</td><td>33.000</td><td>33.000</td><td>33.000</td></tr><tr><td></td><td>4.340.000</td><td>7.084.000</td><td>8.684.000</td><td>8.679.000</td><td>8.780.000</td><td>8.780.000</td></tr></table>	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Bijstandsverlening en werk/participatie	3.494.000	5.803.000	5.803.000	5.803.000	5.968.000	5.968.000	WMO Hulpmiddelen en hoppers	131.000	495.000	495.000	495.000	495.000	495.000	WMO Huishoudelijke ondersteuning	21.000	-293.000	1.307.000	1.174.000	1.109.000	1.109.000	WMO Begeleiding en dagbesteding	619.000	861.000	861.000	1.040.000	1.041.000	1.041.000	Minimaregelingen	-362.000	-220.000	-220.000	134.000	134.000	134.000	Hersteloperatie kinderopvangtoeslag	405.000	405.000	405.000	0	0	0	Overig - Bedrijfsvoering GR Sociaal	32.000	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000		4.340.000	7.084.000	8.684.000	8.679.000	8.780.000	8.780.000
Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028	2029																																																											
Bijstandsverlening en werk/participatie	3.494.000	5.803.000	5.803.000	5.803.000	5.968.000	5.968.000																																																											
WMO Hulpmiddelen en hoppers	131.000	495.000	495.000	495.000	495.000	495.000																																																											
WMO Huishoudelijke ondersteuning	21.000	-293.000	1.307.000	1.174.000	1.109.000	1.109.000																																																											
WMO Begeleiding en dagbesteding	619.000	861.000	861.000	1.040.000	1.041.000	1.041.000																																																											
Minimaregelingen	-362.000	-220.000	-220.000	134.000	134.000	134.000																																																											
Hersteloperatie kinderopvangtoeslag	405.000	405.000	405.000	0	0	0																																																											
Overig - Bedrijfsvoering GR Sociaal	32.000	33.000	33.000	33.000	33.000	33.000																																																											
	4.340.000	7.084.000	8.684.000	8.679.000	8.780.000	8.780.000																																																											
5.	Op pagina 19 wordt gesproken over een verwacht resultaat van aanpak fraude zorgdomein. Is dit enkel gericht op organisaties of ook op individuen en particulieren? Waar is het verwachte resultaat van 500K op gebaseerd en tegenover welke extra investering en inzet?	Wethouders Van Benschop en Van der Linden De netto-besparing ad € 500.000 vanaf jaarschijf 2026 is opgebouwd uit: minder zorgkosten ad € 1.000.000 en meer personele inzet ad € 500.000. Voor wat betreft het bedrag van € 1.000.000 weten we nog niet exact wat het maximale bedrag is. We hebben voorsnag als besparingspotentieel (minder zorgkosten) gerekend met ca. 1% van de zorgomzet bij de WMO en jeugdhulp via onze verbonden partijen. Gezien de aanloopfase in 2025 hebben we voornoemde bedragen in jaarschijf 2025 gehalveerd.																																																															
6.	Op pagina 21 wordt gesproken over efficiënter innen gebruikersvergoedingen, met oplopend resultaat tot 400K. Is er een specifieke reden dat dit nu pas gebeurt of had deze inzet ook eerder al plaats kunnen vinden?	Wethouder Burggraaf Deze maatregel is al ingezet. De ombuigingen maken dat we hierop intensiever inzetten en versnellen.																																																															
7.	Op pagina 8 wordt aangegeven dat bij onderbesteding budgetten er gerekend wordt met 3 mln ipv 2 mln, dit ivm een verslechterd meerjarenperspectief. Dat laatste lijkt ons een karige onderbouwing. Graag zien wij een wat steviger onderbouwing, gebaseerd op feiten/ervaringen.	Wethouder Heijkoop Eenzelfde technische vraag is ter onderbouwing aan de accountant gesteld in de Auditcommissie van 11 juni 2024. Naast de analyse van BDO - die onderbesteding tussen de € 2 en € 4 miljoen aangeeft - hebben we een intern onderzoek uitgevoerd dat heeft aangetoond dat er lucht zit in de budgetten voor een bedrag van € 3 miljoen. Door op detailniveau de budgetten te analyseren, hebben we vastgesteld dat dit bedrag een realistische weergave is van de beschikbare ruimte binnen de begroting.																																																															

Kenmerk**Datum** 17-6-2024

8	In (ten minste) twee stukken wordt voor de financiën doorverwezen naar de perspectiefnota. Bijgaand de tekstgedeelten uit de betreffende voorstellen: <u>RV Dierenwelzijnsbeleid</u> <i>Voor de uitvoering van het nieuwe dierenwelzijnsbeleid zijn extra financiële middelen nodig voor zowel uit de wettelijke taak voortvloeiende werkzaamheden als beleidsuitvoering. Deze maken onderdeel uit van de integrale afwegingen bij de perspectiefnota.</i> <u>RV Beschikbaar stellen van een krediet voor een speel- en ontmoetingsplek Rijkssstraatweg:</u> <i>De benodigde onderhoudskosten van € 10.000,- per jaar als areaaluitbreiding in de perspectiefnota 2025 op te voeren.</i> In de perspectiefnota zijn beide bedragen niet opgenomen. Hoe/wanneer worden de financiële consequenties van de voorstellen dan wel meegenomen en hoe maken ze onderdeel uit van de integrale afweging bij de perspectiefnota als ze daar geen plaats in hebben?	Wethouder De Jonge De genoemde raadsvoorstellen zijn in handen van de raad gelegd om te besluiten of de raad de financiële consequenties van de raadsvoorstellen alsnog wil meenemen in de meerjarige begroting. Daarom is voor dierenwelzijn in de perspectiefnota tekstueel aangegeven welk deel wel al is verwerkt (wettelijk deel) en welk deel optioneel is voor de raad. Het college is zich ervan bewust dat het integraal uitvoeren van het dierenwelzijnsbeleid extra budget vraagt. Echter bij de integrale afweging van het college bij de perspectiefnota is er voor gekozen uitsluitend het budget voor wettelijke taken op te voeren en besluitvorming over eventuele intensivering aan de raad te laten. De toekomstige beheerskosten van de speelplek liggen onder de rapportagegrens en zijn daarom niet opgenomen in de perspectiefnota. Deze kosten zijn onderdeel van areaaluitbreiding en worden via de Begroting 2025 verwerkt.
9	Kiltunnel (P. 13) Er is blijkbaar iets aan de hand bij de Kiltunnel waardoor de opbrengsten 480k lager zijn per jaar. Wat is daarvan de oorzaak en wordt dit in de komende jaren rechtgetrokken? Programma 3 Punt 6 Kiltunnelrestitutie: De baten zijn in de jaren 2024 t/m 2026	Wethouder Burggraaf De gemeenschappelijke regeling 'Kiltunnel', waarvan de gemeente Dordrecht voor 42% deelnemer is, sluit structureel af met een positief exploitatieresultaat. De gemeentelijke ambitie was om een deel van dit resultaat te benutten om de investeringen (financiële bijdrage) die in het verleden door de eigenaren aan het wegschap, waaronder Dordrecht, is bijgedragen te compenseren.

Kenmerk**Datum** 17-6-2024

	€ 480.000 lager dan begroot, omdat de in de begroting opgevoerde jaarlijkse uitkering aan de deelnemers van het wegschap "Kiltunnel" niet gedragen wordt door een bestuursbesluit van de Kiltunnel zelf en doordat dit juridisch belemmerd wordt. In dit bedrag is de vervallen jaarlijkse bijdrage aan de Kiltunnel verrekend.	De Kiltunnel had geen teruggave aan de garanten in de begroting opgenomen, omdat de bestuurlijke keuze daartoe door het bestuur van de wegschap, in afwachting van fiscaal en juridisch onderzoek, nog niet was gemaakt. Uit het juridisch onderzoek blijkt nu dat het wettelijk niet is toegestaan dat tolgelden structureel bij lagere overheden (zoals gemeenten) terecht komen. Dit betekent dat er dus geen structurele uitkering vanuit de wegschap aan de eigenaren mogelijk is, waar wel in de begroting van Dordrecht rekening mee was gehouden. Dat effect is in deze perspectiefnota verwerkt.
10	Aanvullende vraag op onderbesteding van budgetten (P. 8) Eerder werd rekening gehouden met 2 miljoen en in de tekst lijkt te worden voorgesteld om te gaan rekenen met 3 miljoen. Echter, bij de financiële ontwikkelingen wordt 3 miljoen toegevoegd. Klopt het dat er dan nu gerekend wordt met 5 miljoen (2 miljoen + 3 miljoen)?	Wethouder Heijkoop Er wordt gerekend met € 3 miljoen en niet met € 5 miljoen.
11	Bomenprogramma (P. 14) Voor 2026 wordt 650.000 euro gereserveerd om het bomenprogramma op niveau C uit te voeren. Klopt het dat er voor het jaar 2025 150.000 euro te weinig beschikbare middelen zijn om het bomenprogramma op niveau C uit te voeren?	Wethouder Merx Met het coalitieakkoord en deze perspectiefnota zijn op incidentele basis de volgende budgetten voor het bomenprogramma beschikbaar gesteld: 2023 (€ 650.000), 2024 (€ 650.000), 2025 (€ 500.000) en 2026 (€ 650.000). Dit betekent in beginsel dat in 2025 inderdaad € 150.000 te weinig beschikbaar is om het bomenprogramma op niveau C uit te voeren. Het afbreukrisico binnen deze periode is echter beperkt, omdat naar verwachting de korte termijn effecten van dit financieel tekort kunnen worden opgevangen binnen het gehele programma.
12	WOZ- bezwaar en -beroep (P. 28)	Wethouder Heijkoop Door de opkomst van zogenaamde No Cure No Pay bureaus in combinatie met de grillige woningmarkt is het aantal WOZ bezwaren (en in het verlengde hiervan ook de WOZ beroepen) de afgelopen jaren fors

Kenmerk**Datum** 17-6-2024

	Wat waren de eerder ingeschatte lasten van WOZ- bezwaar en -beroep voor de jaren 2024 t/m 2028?	gestegen. De afgelopen twee jaar is hiervoor een incidentele extra last opgenomen, o.a. in afwachting van veranderende wetgeving om het verdienmodel van deze bureaus aan banden te leggen is geen prognose t/m 2028 gemaakt. Vanaf 2024 is de wetgeving aangepast. Alhoewel deze nog steeds ter discussie staat, ervaren we in de praktijk al een afname van het aantal bezwaren. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet en gaan nog dit jaar een voorstel voorleggen om de lasten voor WOZ-bezwaar en beroep ook structureel op het benodigde niveau te brengen. <table> <tr> <td>2023</td><td>totaal € 1.365.000</td><td>deel Dordrecht € 752.000</td></tr> <tr> <td>2024</td><td>totaal € 1.020.000</td><td>deel Dordrecht € 567.000</td></tr> <tr> <td>2025</td><td>totaal € 400.000</td><td>deel Dordrecht € 226.000</td></tr> </table>	2023	totaal € 1.365.000	deel Dordrecht € 752.000	2024	totaal € 1.020.000	deel Dordrecht € 567.000	2025	totaal € 400.000	deel Dordrecht € 226.000
2023	totaal € 1.365.000	deel Dordrecht € 752.000									
2024	totaal € 1.020.000	deel Dordrecht € 567.000									
2025	totaal € 400.000	deel Dordrecht € 226.000									
	Fractie Partij van de Arbeid										
13	<i>Vraag vanuit technische briefing 4-6-2024</i> Mevrouw Schnabel vraagt naar de ratio achter het statement dat er per extra woning 1 extra Dordtse inwoner komt.	Wethouder Heijkoop Het aantal inwoners is in de periode 2018-2022 gestegen met 2.601 inwoners en er zijn in die periode netto 1.272 woonruimten bijgekomen. Dat zou uitkomen op 2,0 inwoners per woning. Echter bij het aantal inwoners zitten ruim 1.000 Oekraïners, waardoor de factor reëel rond de 1,2 inwoners per nieuwe woning ligt. We zien al jaren een dalende trend van het gemiddelde aantal inwoners per woning. Dit komt door het hard stijgende aantal alleenstaanden (CBS-gegevens ondersteunen deze trend). Door scheidingen en jongeren die uit huis gaan verplaatst een deel van de huidige inwoners zich bij het beschikbaar komen van nieuwe woningen. Ook het rijksbeleid om ouderen langer thuis te laten wonen zorgt voor een afnemend gemiddelde.									
	Fractie VVD										
14	<i>Vraag vanuit technische briefing 4-6-2024</i> Mevrouw Boom vraagt naar de onderbouwing van het bedrag van € 11,9 miljoen, te storten in de reserve Ontheemden. Deze onderbouwing wordt aangeleverd.	Wethouder Heijkoop Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording moet het verschil tussen de baten en lasten zijnde € 16,9 miljoen in de jaarrekening worden verantwoord. Omdat het afkomen van het resultaat ten gunste van een bestemmingsreserve bestuurlijk niet is afgesproken, zit dit bedrag in het jaarresultaat opgenomen. In de Jaarrekening 2023 wordt het jaarresultaat aan de Algemene Reserve toegevoegd. Bij de perspectiefnota wordt tot herbestemming van het jaarresultaat besloten.									

Kenmerk**Datum** 17-6-2024

		De storting van € 11,9 miljoen in de bestemmingsreserve Ontheemden breed betreft het voordelig verschil (€ 16,9 miljoen) tussen de baten en de lasten voor de opvang van Ontheemden vermindert met de eenmalige korting van € 5,1 miljoen die het Rijk gemeenten oplegt in de Voorjaarsnota 2024 (zie pagina 5 Perspectiefnota 2025) welke ingezet wordt voor het eenmalig dekken van het begrotingsresultaat 2025. De totale bestemmingsreserve Ontheemden breed is voorzien voor bekostiging voor op de lange termijn, zoals aangegeven in de PPN 2025 in het onderdeel Onzekerheden "opvang Ontheemden".
15	Wat is de planning van de vaststelling van de begrotingen van verbonden partijen, loopt dat proces gelijk op naar de vaststelling van onze eigen begroting na de zomer waardoor de raad de kans heeft om een integrale financiële weging te maken?	Wethouder Heijkoop De zienswijzen op de ontwerpbegrotingen 2025 van de verbonden partijen worden behandeld/vastgesteld in uw raadsvergadering van 18 juni a.s. Uw raad bespreekt en stelt de Perspectiefnota 2025 vast op 9 juli aanstaande. In deze perspectiefnota hebben we de financiële effecten van diverse ontwerpbegrotingen 2025 al verwerkt.
16	Bij de hogere kosten OZB staat het volgende vermeldt: De verwachting is dat de meerkosten 2024 voor Dordrecht opgevangen kunnen worden uit de meeropbrengst ozb. De gemeente hanteert in 2025 het principe dat kosten van WOZ-bezwaar en WOZ-beroep worden verwerkt in hogere WOZ baten. Hoe worden deze extra WOZ baten voorzien? Is dat een verhoging van het OZB tarief of worden andere baten voorzien?	Wethouder Heijkoop Deze meeropbrengst houdt geen verband met verhoging van tarieven, maar met de waardeontwikkeling van vastgoed. Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting een inschatting gemaakt van de waardeontwikkeling van vastgoed inclusief vastgoed in aanbouw. De werkelijke waardeontwikkeling wordt later echt inzichtelijk. De verwachting is dat de werkelijke waardeontwikkeling zal leiden tot een meeropbrengst.
17	Waarom wordt € 11,9 mln aan de algemene reserve onttrokken en aan de reserve ontheemden toegevoegd? Wat is de onderbouwing?	Wethouder Heijkoop Eenzelfde vraag is gesteld door de VVD- en VSP-fractie. Zie voor beantwoording vraag 14 en vraag 23.
18	Zijn alle besluiten voor de kredieten al genomen of worden deze via de nota gedaan?	Wethouder Heijkoop Deze worden allen via de perspectiefnota gedaan. Zie hiervoor de specificatie in de beslispunten bij het raadsvoorstel en de bijlage bij het raadsvoorstel voor verdere specificatie.

Kenmerk**Datum**

17-6-2024

19	Regionale Jeugdhulp: niet alles ingezette besparingsmaatregelen hebben beoogde financiële effect. Welke totale financiële besparing wordt beoogd, welke maatregelen blijven achter en wordt op dit moment een aanscherping / herijking verwacht voor vaststelling begroting Dordrecht van 2025?	Wethouder Van der Linden We hebben de volgende ombuigingsmaatregelen c.q. besparingen voor jeugdhulp in ons meerjarenbegroting 2024 opgenomen: 1. inzet jeugdhulp naar voren 2. minder frictiekosten jeugdzorgplus 3. alternatieve hulp door gewijzigd woonplaatsbeginsel 4. normenkader 5. inzet expertteam. Het hiermee beoogde besparingspotentieel bedroeg € 1.050.000 in 2024 en oplopend naar € 1.762.000 in 2028. <u>Ad 1. Inzet jeugdhulp naar voren</u> De beoogde ombuigingsmaatregelen bij jeugdhulp naar voren (zoals meer groepsgericht aanbod en kortere trajecten) zijn nog niet (volledig) gerealiseerd. We zijn voornemens om deze beschikkingsvrije hulp vanaf 2025 te beleggen bij een andere ketenpartner, die de beoogde innovatieslag en financiële besparing wel kan doen realiseren. Hier tegenover staat, dat de inzet van PraktijkOndersteuners Huisartsen (POH) GGZ-jeugd wel rendeert. Een POH-GGZ jeugd verleent zorg aan cliënten van 0-18 jaar met (lichte, veel voorkomende) psychische klachten. We breiden deze maatregel uit. <u>Ad 2. Minder frictiekosten Jeugdzorgplus</u> De frictiekosten voor Jeugdzorgplus zijn inmiddels afgenomen c.q. nihil. Hier tegenover staat, dat kleinschalige woonzorgvoorzieningen tot meer kosten leiden doch bijdragen aan kwalitatief betere hulp aan jeugdige cliënten. <u>Ad 3. Alternatieve hulp door gewijzigd woonplaatsbeginsel</u> Deze besparing is niet gerealiseerd mede vanwege de zorg-continuïteit van de "overgedragen" jeugdige cliënten. <u>Ad 4. Normenkader</u> Het opstellen van normen per zorgproduct is in de praktijk onvoldoende tot uitvoering gekomen en is tot op heden niet toereikend om de zorgkosten neerwaarts bij te stellen. We zijn daarom voornemens om het
----	--	--

Kenmerk

Datum

17-6-2024

		normenkader te combineren met het specifiek beschikken van hulp. In iedere beschikking staat dan (nog) duidelijker verwoord welke type zorg, hoe lang/vaak en tegen welk (maximum-) bedrag verleend mag worden. Een regionale werkgroep werkt deze nieuwe opzet van beschikken uit, zodat deze eind 2024 ingezet kan worden. Vanaf 2025 beogen we hiermee € 700.000 te besparen. <u>Ad 5. Inzet expertteam</u> Het Expertteam werkt naar behoren. Tot slot: Naast voornoemde ombuigingsmaatregelen willen we ons inkoopbeleid per 1 januari 2026 aanscherpen door bijvoorbeeld minder aanbieders te contracteren. We kunnen ons dan meer richten op strategischer partnerschap met meer focus op contractmanagement. Ook de uitwerking van de integrale verordening Sociaal Domein moet de stijgende lijn aan zorgkosten afvlakken.
20	Waarom staat nergens de hondenbelasting in de meerjarenreeks als tegenvaller (en bijv DordtPas wel)?	Wethouder Heijkoop De hondenbelasting is in het huidig Politiek Akkoord als inkomst enkel voor de jaren 2023 t/m 2026 teruggebracht naar nul. Dat geldt voor alle tijdelijke intensiveringen uit het politiek akkoord. De Dordtpas liep al voor de huidige bestuursperiode en dient vanaf 2026 opnieuw meerjarig te worden aanbesteed. Het college laat onderzoeken onder welke voorwaarden, ook in tijd, dat mogelijk is.
21	Tot welk maximumbedrag verdienen (voor)investeringen voor aanpak fraude in zorgdomein zich terug?	Wethouder Van Benschop en Van der Linden De netto-besparing ad € 500.000 vanaf jaarschijf 2026 is opgebouwd uit: minder zorgkosten ad € 1.000.000 en meer personele inzet ad € 500.000. Voor wat betreft het bedrag van € 1.000.000 weten we niet exact het maximale bedrag maar hebben nu ingeschat dat het € 1.000.000 is Gezien de aanloopfase in 2025 hebben we voornoemde bedragen in jaarschijf 2025 gehalveerd.
22	Bestaat er de mogelijkheid om naast minima ook tot de modale inkomensgrens korting te geven op de eigen bijdrage WMO?	Wethouder Van Benschop Ja, dat kan. Bij het oprekken van de doelgroep neemt echter de omvang van de opbrengst van de ombuiging af en nemen de uitvoeringskosten toe.

Kenmerk**Datum** 17-6-2024

23	Is er op dit moment wel een reële verwachting dat er duurzame alternatieven in 2025 beschikbaar zijn op de markt om vervangingsinvesteringen te kunnen doen in aanloop naar besluit zero emissie, of lopen we ook aankomend jaar een risico dat er een verschuiving noodzakelijk is en hoe verhoudt dat zich tot de doelstelling?	Wethouder Van der Linden Per 1 januari 2026 wordt de zero-emissiezone in Dordrecht ingevoerd. De aanschaf van schone (elektrische) personenvoertuigen zal geen problemen opleveren. Er is risico dat met name voor de zware voertuigen met laadkraan er in 2025 geen acceptabele alternatieven te koop zijn. Dan moeten we gebruik maken van de mogelijkheden die gelden in de overgangsfase en dienen de kredieten eind 2025 nogmaals doorgeschoven te worden. Op dit moment wordt onderzoek gedaan naar de eventueel mogelijke schone alternatieven.
24	Er wordt gesproken over financiële ontwikkelingen en onzekerheden, ook ten aanzien van specifiek het AZC. Welke heeft het college nu in zicht?	Wethouder Van Benschop Er is geen sprake van bijzondere financiële ontwikkelingen en onzekerheden ten aanzien van het AZC. In de bestuursovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de financiering van bijzondere kosten als eenmalige aanloopkosten (€ 400.000,- inmiddels ontvangen), de kosten voor infrastructurele aanpassingen en de kosten voor meedoen en werken. Deze afspraken liggen vast in de bestuursovereenkomst en de uitgaven zitten binnen budget. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt in de huurovereenkomst. Uit de inkomsten van de huurovereenkomst worden de aan de grondexploitatie verbonden kosten betaald, maar er is ook ruimte om klaslokalen te financieren en BOA's aan te stellen. Hiervoor is (ruim) voldoende budget ten laste van de huur. Tenslotte ontvangt de gemeente in de algemene uitkering een bedrag voor extra inwoners (580 bewoners beoogd). Hier geldt dat als de algemene uitkering omlaag gaat gemeenten altijd voor een uitdaging staan om deze op te vangen. Wij voorzien dat er voldoende ruimte is om ook hier keuzes te maken als de algemene uitkering zich negatief ontwikkelt en houden ten aanzien van dit punt de vinger aan de pols.
	Fractie Op Ons Eiland	
25	<i>Vraag vanuit technische briefing 4-6-2024</i> De heer Gundogdu vraagt wanneer er inzicht is in de gevolgen van de vorming van een kabinet, hoe de raad hierover wordt geïnformeerd en wanneer de doorrekening circulaire wordt ontvangen.	Wethouder Heijkoop De Meicirculaire 2024 wordt op dit moment doorgerekend. De rijksfinancien zijn grillig, evenals de doorvertaling naar gemeenten. Wij streven ernaar u zo spoedig mogelijk op hoofdlijnen te informeren hierover, omdat we niet uitsluiten dat het het meerjarenbeeld (fors) kan wijzigen. Dit zal in ieder geval voor de behandeling van de PPN 2025 beschikbaar zijn. Het volledig uitgewerkte voorstel zal tegelijkertijd met de Begroting 2025 worden behandeld.

Kenmerk

Datum 17-6-2024

		De effecten van het hoofdlijnenakkoord van het Rijk zijn nog onzeker. Er is nog geen uitwerking beschikbaar en mutaties zijn niet verwerkt in de Meicirculaire 2024. Voor de gemeente zijn daarbij grote onzekerheden waaronder de 10% korting op specifieke uitkeringen (€ 638 miljoen landelijk) en het niet structureel schrappen van de hervormingsagenda Jeugd (alleen de taakstelling 2025 is vervallen). Ook de toegezegde compensatie voor groei WMO (landelijk € 75 miljoen cumulatief per jaar) als gevolg van vergrijzing is niet nog verwerkt in de Meicirculaire 2024.
	Fractie VSP	
26	Raadsvoorstel: In het raadsvoorstel wordt voorgesteld een bedrag van € 11,9 miljoen te onttrekken uit de Algemene reserve en dit te storten in de reserve Ontheemden. Wat is het bestedingsdoel van de storting van € 11,9 miljoen? De kosten voor opvang asielzoekers en Oekraïners zou toch minimaal budgetneutraal zijn door bekostiging vanuit COA/Rijk op basis van gemaakte afspraken? De kosten voor opvang asielzoekers en Oekraïners zou toch minimaal budgetneutraal zijn door bekostiging vanuit COA/Rijk op basis van gemaakte afspraken?	Wethouder Heijkoop Bij de vaststelling van de Jaarrekening 2022 in november 2023 heeft uw raad ingestemd met het instellen van een bestemmingsreserve Ontheemden breed. Het doel van deze reserve is om de ongebruikte middelen mee te nemen naar het volgende jaar om toekomstige kosten voor opvang van ontheemden te bekostigen. In de geest van dit besluit wordt uw raad nu ook gevraagd om de ongebruikte middelen die betrekking hebben op de middelen die wij hebben ontvangen voor de opvang van Oekraïners 2023 te storten in de eerder gevormde bestemmingsreserve. Ja, dat klopt.
27	Perspectiefnota <u>Pag. 3 en 5</u> Onder punt 7 wordt melding gemaakt van een 7 tal "Toegevoegde ombuigingen" met een structureel karakter van € 3 miljoen per jaar. Dit in aanvulling op de ombuigingen, zonder	Wethouder Heijkoop Eenzelfde vraag is gesteld door de CU/SGP-fractie. Zie voor beantwoording vraag 1.

Kenmerk

Datum 17-6-2024

	negatief maatschappelijk effect, zoals vermeld in zoekrichting 1 RIB Graag ontvangen wij een toelichting op welke zaken het betreft en hoeveel de ombuiging per zaak betreft?	
28	<u>Pag.14</u> Bij Kiltunnel restitutie is vermeld dat begrote jaarlijkse uitkering aan de deelnemers van het Wegschap "Kiltunnel" niet doorgaat. Graag meer toelichting inzake het ontbreken van een bestuursbesluit hier toe en wat de juridische belemmering is?	Wethouder Burggraaf Eenzelfde vraag is gesteld door de CU/SGP-fractie. Zie voor beantwoording vraag 9.
29	<u>Pag. 17</u> Bij de Regionale Jeugdhulp is aangegeven dat nog niet alle ingezette besparingsmaatregelen het beoogde effect hebben. Welke maatregelen betreft dit? Op welke termijn is de verwachting dat deze wel effect hebben en tot welke bedragen?	Wethouder Van der Linden Eenzelfde vraag is gesteld door de VVD-fractie. Zie voor beantwoording vraag 19.
	Fractie Partij voor de Dieren	
30	Waar zijn de kosten voor uitvoering van de maatregelen uit het Groenblauwprogramma Dordrecht 2021 ondergebracht?	Wethouder Van der Linden Op programma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht en in de reserve Groenblauw. Deze kosten betreffen echter bestaand beleid en maken dus geen onderdeel van uit van de Perspectiefnota 2025.